

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
TEISININKO DARBAS SU VALSTYBINĖMIS INSTITUCIJOMIS	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: partnerystės prof. dr. Remigijus Šimašius	Vilniaus universitetas, Teisės fakultetas, Viešosios teisės katedra Saulėtekio al. 9, I rūmai, LT-10222, Vilnius, 411 kab., tel. (8 5) 2366175, el. paštas: vtkatedra@tf.vu.lt

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Antroji	Pasirenkamasis

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	8 (pavasario) semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: (1) baigtas ne žemesnis kaip trečias teisės studijų kursas, arba (2) ekonomikos, vadybos, politikos mokslų ar kitų socialinių mokslų bakalauro laipsnis bei studijuotas ir išlaikytas teisės pagrindų ar analogiškas dalykas; (3) gebėjimas skaityti anglų kalba.	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): -

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	133	32	101

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
Tikslas: Ugdyti studentų gebėjimą veiksmingai dirbti su valstybinėmis institucijomis sprendžiant privačiame sektoriuje išskylančias teisinės problemas. Žinios ir gebėjimai bus pritaikomi veikiant advokato, juridinio asmens teisininko, atitikties specialisto rolėje, o taip pat ir valstybinės institucijos atstovo rolėje. Siekiama suteikti sisteminių žinių apie teisės interpretavimą ir taikymą, teisėkūrą vykdančių valstybinių institucijų veikimo logiką, motyvaciją ir ribas; ugdomi gebėjimai suprasti, kaip teisės aiškinimas ir argumentavimas, reguliavimo principai ir rizikos vertinimas veikia valstybinių institucijų sprendimus bei analizuoti šiuos procesus. Studentai gebės taikyti teisės, ekonomikos ir valdymo principus praktiniuose santykiuose su viešuoju sektoriumi įvairiose jo veiklos srityse ir užtikrinti efektyvesnę, labiau bendradarbiaujančią privataus ir viešojo sektoriaus sąveiką.		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Suprasti viešojo ir privataus sektoriaus darbo principų, motyvacijos ir atsakomybės skirtumus.	Paskaitos, seminarai (grupės diskusijos, probleminių klausimų aptarimas, kviestiniai svečiai-praktikai, praktinių pavyzdžių analizė, pristatymai), savarankiškas darbas (literatūros skaitymas, savarankiškas tyrimas).	Aktyvus dalyvavimas užsiėmimų metu; prezentacijos parengimo ir jos pristatymo vertinimas. Egzaminas.
Gebėti analizuoti teisės aiškinimo ir taikymo ypatumus institucijų veikloje, identifikuoti minkštosios teisės ir politinių procesų įtaką teisiniams sprendimams.	Paskaitos, seminarai (grupės diskusijos, probleminių klausimų aptarimas, kviestiniai svečiai-praktikai, praktinių pavyzdžių analizė, pristatymai), savarankiškas darbas (literatūros skaitymas, savarankiškas tyrimas).	Aktyvus dalyvavimas užsiėmimų metu; prezentacijos parengimo ir jos pristatymo vertinimas.

Įvadas. Teisės ir teisės įgyvendinimo sąveika. Teisinis, ekonominis, vadybinis, sociologinis, politinis, psichologinis ir kultūrinis aspektas. Darbo principų ir motyvacinės sistemos skirtumai privačiame ir viešame sektoriuje. - Kas motyvuoja, ir ko bijo valstybės tarnautojas, ir kaip tai panaudoti dirbant su juo? - Rizikos netoleravimo valstybės tarnyboje problema, ir kaip ją spręsti? - Kas yra pokyčių agentai valstybinėse institucijose, kas esamos tvarkos saugotojai, o kas galbūt nesąžiningai naudos ieškantys, kaip juos identifikuoti, ir kaip su jais dirbti? - Skirtingo tipo viešosios organizacijos (nacionalinės, savivaldos, tarptautinės, viešosios įstaigos, įmonės, prižiūrinčios institucijos, politiką formuojančios institucijos, projektus vykdančios institucijos, etc) ir veiklos skirtumai jose.	2	1				3	2	Prieš užsiėmimus perskaityti paskirtą literatūrą. Paaiškinimas: kiekvienu atveju visų studijų metu dėstytojas po paskaitos nurodo privalomą kitam kartui perskaityti literatūrą (30 – 60 psl).
Teisės aiškinimo, interpretavimo ir taikymo aspektai valstybinėse institucijose. - Kodėl valstybinės institucijos vengia interpretuoti, arba pripažinti, kad interpretuoja, teisę, tačiau de facto visada tai daro? - Kaip priversti valstybės instituciją paaiškinti ko jie iš tikrųjų nori, ir kaip traktuoja jų taikomus teisės aktus. - Kaip padaryti, kad būtų daugiau tikrumo? - Kaip elgtis, jei valstybinės institucijos teisę taiko netinkamai, ir jiems tai nerūpi? - Kaip dirba kvaziteisminės institucijos bei administraciniai teismai ginant asmenų teises, ir kokios pagalbos jose galima tikėtis?	2	1				3	4	Prieš užsiėmimus perskaityti paskirtą literatūrą.
Rizikos vertinimu paremtas teisės taikymas. - Kodėl neišvengiamai ne visos teisės normos realizuojamos praktinėje veikloje? - Kaip valstybinės institucijos elgiasi, kai neužtenka išteklių pasiekti visus jų tikslus ir įgyvendinti visas teisės normas? - Kuo skiriasi selektyvus teisės taikymas nuo rizikos vertinimu paremtos teisės taikymo? - Kaip rizikos vertinimas gali būtų įrankis efektyvinti veiklą ir argumentas už savo teises? - ES ir EBPO praktika ir gairės rizikos vertinimu paremtam teisės įgyvendinimui.	2	1				2	5	Prieš užsiėmimus perskaityti paskirtą literatūrą.
EBPO ir ES geresnio reguliavimo principai. - Kaip EBPO ir ES nustato standartus teisės realizavimui, koks šių standartų turinys, jų įdiegimo praktika, ir kodėl nuo tų standartų vis nukrypstama? „Paauksavimo“ („gold plating“) problema diegiant ES teisę, ir kaip jos identifikavimas gali padėti praktinėse situacijose? - Geros ir blogos patirtys diegiant šiuos principus (Olandijos, JK, Italijos, Graikijos atvejai).	2	1				3	6	Prieš užsiėmimus perskaityti paskirtą literatūrą. Praktinis darbas: pagalvoti kaip pritaikyti OECD Regulatory Enforcement and Inspections Toolkit pasirinktai institucijai bei pasirinktiems jos veiklos aspektams.

Politikos ir minkštosios teisės įtaka valstybinių institucijų veiklai ir sprendimams. Ką reiškia ir kokią įtaką turi Žaliosios, Baltosios knygos, politikos, strategijos, principai ir kiti nenorminio pobūdžio dokumentai teisinėje veikloje?	2		1				3	4	Prieš užsiėmimus perskaityti paskirtą literatūrą.
Lobizmas ir šalia jo esantys veikimo būdai. - Kas yra lobizmas, ir ar visada teisės aktų pakeičių iniciavimas laikomas lobizmu? - Lobizmas ir idėjų advokatavimas (policy advocacy). Lobizmas ir konsultavimas. Lobizmas ir kitoks bendradarbiavimas su viešuoju sektoriumi dėl teisėkūros. - Ar ir kada apsimoka būti lobistu? - Kaip neperžengti lobizmo slenksčio, tačiau padaryti pokytį, jei esi lobistas?	1		1				2	4	Prieš užsiėmimus perskaityti paskirtą literatūrą.
Viešojo administravimo įstatymo suteikiami įrankiai dirbant su valstybinėmis institucijomis. - Asmenų teisės ir valstybinių institucijų pareigos pagal Viešojo administravimo įstatymą - Kas suteikia pagalbą diskutuojant ar bylinėjantis su valstybinėmis institucijomis?	2		1				3	4	Prieš užsiėmimus perskaityti paskirtą literatūrą.
Konfrontacinė ir bendradarbiavimo taktika dirbant su valstybinėmis institucijomis. - Kodėl draugiškas santykis beveik visada geriau nei konfrontacinis? - Kodėl konfrontacinis santykis yra neišvengiamas? Kaip surasti balansą tarp konflikto ir komformizmo? - Kaip užtikrinti, kad teisinis nesutarimas valstybine institucija ir byla netaptų asmeninės nesantaikos ir galimo institucinio keršto pagrindu? - Institucinio sprendimo simuliacija – studentai seminaro metu gauna situaciją (pvz., inspekcijos sprendimą) ir turi parengti kliento veiksmų planą (dialogas su institucija, skundo formuluotė, alternatyvus siūlymas).	1		1				2	4	Prieš užsiėmimus perskaityti paskirtą literatūrą.
Kaip inicijuoti ir palydėti reformą. - Maža reforma – kaip realiai pasiekti, kad valstybinė institucija pakeistų savo praktiką – darbas su konkrečiomis pasirinktomis situacijomis. - Sisteminė reforma – kaip atsiranda pokyčiai teisės sistemoje, ir kaip juos paskatinti?	2		1				3	5	Prieš užsiėmimus perskaityti paskirtą literatūrą bei susipažinti su savo pasirinkta problema, kuri bus analizuojama seminaro metu.
Pasirinkto atvejo analizė. (Studentams duodama užduotis savo pasirinktoje teisinio reguliavimo ar jo taikymo sferoje (Savivaldos, nacionaliniu, ES ar tarptautinių institucijų veiklos sferoje) išanalizuoti pasirinktą situaciją - kur yra privatus arba viešojo subjekto santykis su valstybine teise įgyvendinančia institucija, išnagrinėti kas ir kokią problemą sprendžia, kokie metodai taikomi jos sprendimui, kokie patobulinimai gali būti daromi vertinant iš abiejų – kliento ir valstybinės institucijos – pusių)			5				6	59	Studentai pasirenka jiems aktualią problemą, pasitvirtina ją su dėstytoju, ir išanalizuoja praplėsdami įrankių jai spręsti spektrą naudodamiesi įgytomis žiniomis; pasirodo problema, jos analizės ir sprendimų pristatymui auditorijoje.

Apibendrinimas. Žinių apibendrinimas po praktinių užduočių ir teorijos, kilusių neaiškumų išsiaiškinimas, spragų užpildymas, akcentų sudėliojimas.			2			2	5	Užduotos literatūros ir kitos medžiagos skaitymas.
Iš viso	16	16				32	101	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Pasirinkto atvejo analizė ir jo pristatymas	40	Paskirta data užsiėmimų metu	Vertinami šie studentų parengtų atvejų analizės ir jų pristatymų aspektai (taikoma dešimtbalė skalė): 1. Turinys (susipažinimas su moksline literatūra ir jos supratimas, nagrinėjamos problemos apibrėžimas, pateikiamų idėjų pagrindimas ir apibendrinimas). 2. Struktūra ir stilius (prezentacijos struktūros aiškumas, tikslus formuluočių vartojimas, tinkamas citavimas ir mokslinis darbo stilius). 3. Pristatymas (pristatymo aiškumas, gebėjimas aiškiai suformuluoti nagrinėjamą problemą bei pateikti pagrindines darbo išvadas, įdomumas, auditorijos įtraukimas, gebėjimas atsakyti į klausimus, diskutuoti ir argumentuoti). Esant poreikiui, yra galimybė papildyti/pataisyti pristatymą ir pateikti jį pakartotinai. Įvertinimas, gautas dešimties balų sistemoje, dauginamas iš 0,4.
Aktyvus dalyvavimas užsiėmimuose	30	Viso semestro metu	Studentas gauna tris balus, jei jis viso semestro metu aktyviai dalyvauja diskusijose, geba užduoti ir atsakyti į klausimus, teikia kritines pastabas, būna įsitraukęs į atliekamas praktines užduotis, reflektuoja užsiėmimų metu. 0 balų skiriama, jei studentas beveik nedalyvauja diskusijose (tik atsako į pateiktus klausimus), nededa pastangų tinkamai atlikti namų darbus bei praktines užduotis užsiėmimų metu. Įvertinimas, gautas dešimties balų sistemoje, dauginamas iš 0,3. Egzamino neleidžiama laikyti, jei studentas be pateisinamos priežasties praleido daugiau kaip 4 seminarus ir už juos neatsiskaitė. Jei be pateisinamos priežasties praleista daugiau kaip 4 seminarai, už visus tokius seminarus atsiskaitoma dėstytojo nustatyta tvarka iš anksto susitarus su dėstytoju. Atsiskaitymo formą nustato seminarų dėstytojas; ji priklauso nuo praleistuose seminaruose nagrinėtų temų ir juose taikytų studijų metodų.
Egzaminas	30	Semestro pabaigoje	Egzaminas raštu sudarytas iš atviro tipo klausimai (trys klausimai, kurių kiekvienas vertinamas 0, jei jokių žinių, 1, jei tik bazinės žinios, jas sunkiai siejant su praktika, 2 – jei gilios, kontekstinės, su praktika tinkamai siejamos žinios) apie kurso programoje esančius dalykus; Įvertinimas, gautas dešimties balų sistemoje, dauginamas iš 0,3.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Florentin Blanc & Michael Faure	2020	Smart enforcement in the EU	Journal of Risk Research Volume 23, 2020 - Issue 11	https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/13669877.2019.1673800#d1e642
Jurgita Paužaitė-Kulvinskienė, Agnė Andrijauskaitė	2020	The Pan-European General Principles of Good Administration in Lithuania: A Success Story with Caveats	Good Administration and the Council of Europe: Law, Principles, and Effectiveness. Oxford	

			University Press	
Lastauskienė, Giedrė	2023	Teisės aiškinimas: kategorijų revizija	Liber Amicorum Vytautui Šlapkauskui : straipsnių rinkinys. Vilnius : Mykolo Romerio universitetas. ISBN 978609488063 6. eISBN 978609488062 9. p. 66-87.	https://vat.teismas.lt/data/public/uploads/2023/06/visuomenes-pokyciai_web_naujas.pdf
Andrej Savin & Constance Bagley	2023	On A Strategic Management Approach to the New EU Risk-Based Compliance Regulations	International In-house Counsel Journal, Vol 16, Issue 63, psl 1 – 13.	
European Commission	2021	Better Regulation Guidelines		https://commission.europa.eu/law/law-making-process/planning-and-proposing-law/better-regulation/better-regulation-guidelines-and-toolbox_en
OECD	2018	OECD Regulatory Enforcement and Inspections Toolkit		https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2018/08/oecd-regulatory-enforcement-and-inspections-toolkit_g1g931ce/9789264303959-en.pdf
OECD	2014	Best Practice Principles for Inspections		https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2014/05/regulatory-enforcement-and-inspections_g1g3b1b4/9789264208117-en.pdf
Papildoma literatūra				
Claudio M. Radaelli, Lorenzo Allio, Karl O'Connor, Richard Alcorn, Daniel Trnka	2022	Regulatory policy 2.0: Viewpoints and beliefs about better regulation: A report from the “Q exercise”	OECD Regulatory Policy Working Papers No. 20	
Ronald Coase	1960	The problem of social cost	The Journal of Law & Economics. Vol III	https://www.law.uchicago.edu/sites/default/files/file/coase-problem.pdf
	2018	HBR Guide to Data Analytics Basics for Managers	Harvard Business Review Press	
Florentin Blanc	2018	Tools for Effective Regulation: Is “More” Always “Better”?	European Journal of Risk Regulation. 2018;9(3):465-482.	https://www.cambridge.org/core/journals/european-journal-of-risk-regulation/article/tools-for-effective-regulation-is-more-always-

				better/5C5711A5D6DC7E8F9671149EBF2DB481
Donatas Murauskas	2021	Konstitucijos aiškinimo šaltiniai: minkštosios teisės (soft law) vieta	Teisė. Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla. ISSN 1392-1274. eISSN 2424-6050. 2021, t. 121, p. 98-114.	
Roila Mavrouli	2024	Management and Enforcement Theories for Compliance with the Rule of Law	European Journal of Risk Regulation	
Criminal Justice Joint Inspections	2003	Government's policy on inspection of public services. The 10 principles of public sector inspection		https://ciji.justiceinspectors.gov.uk/about/how-we-inspect/the-10-principles-of-public-sector-inspection/